

Lovforslag nr. L 216. Fremsat den 10. april 1985 af Helle Degn (S), Hanne Andersen (S), Ritt Bjerregaard (S), Korneliusen (S), Arne Jensen (S), Jytte Hilden (S), Helge Mortensen (S), Bjørn Westh (S), Tastesen (S) og Lissa Mathiasen (S)

Forslag

til

Lov om nedsættelse af en kommission til bedømmelse af etiske, tekniske og juridiske spørgsmål i forbindelse med anvendelse af moderne medicinsk teknologi

§ 1. Der nedsættes en kommission til at bedømme etiske, tekniske og juridiske spørgsmål i forbindelse med anvendelse af moderne medicinsk teknologi.

Stk. 2. Kommissionen skal i betænkningens form bedømme principperne for:

- a) videnskabelige forsøg med mennesker og menneskefostre,
- b) spørgsmål omkring befrugtede menneskelige æg og kønsceller,
- c) anvendelse af nye behandlingsmetoder og undersøgelsesteknik, der kan rejse etiske spørgsmål,
- d) oplysning om arvelige sygdomme hos enkeltpersoner såvel som grupper, hvor oplysningerne kan rejse etiske spørgsmål,
- e) retsstillingen for børn og forældre, hvor tredjeperson stiller sig til rådighed ved reagensglasmetoden samt brug af sæd fra sædbanker,
- f) udredning af grænserne mellem forsøg og behandling på mennesker og kønsceller, befrugtede æg og fostre samt vurdering af, hvornår anmeldelsespligt forudsættes,
- g) vurdering af, hvornår nye medicinske teknologier vil kunne anvendes som forebyggelse,
- h) hvornår og i hvilket omfang og hvem rådgivningsforpligtelsen bør påhvile angående etiske spørgsmål,
- i) behov for styrings- eller rådgivningsmæssig indsats til efterfølgelse af kommissionens arbejde.

Stk. 3. Kommissionen kan fremkomme med forslag til andre emner end de i stk. 2 nævnte, som kommissionen kan inddrage i sit arbejde.

Stk. 4. Kommissionen kan fremkomme med forslag til eventuel lovgivning over for den minister, hvorunder det pågældende anliggende henhører.

Stk. 5. Ud over den i stk. 2 nævnte offentliggørelse af kommissionens virksomhed skal kommissionen løbende informere offentligheden om sit arbejde.

§ 2. Kommissionen, der nedsættes af folketinget, skal bestå af 15 medlemmer, der beskikkes for en periode på 3½ år.

Stk. 2. Til kommissionen udpeges 10 medlemmer, der har særlig sagkundskab inden for følgende områder: psykologi, biologi, almen lægepraksis, medicinsk forskning, biomedicinsk industri, sundhedspleje, socialpædagogik, filosofi, etik og almindelig samfundsdebat, samt 1 medlem med særlig sagkundskab vedrørende de juridiske spørgsmål, der indgår i kommissionens arbejde.

Stk. 3. En handicaporganisation, en adoptionsorganisation, en ungdomsorganisation og en kvindeorganisation udpeger hver ét medlem.

Stk. 4. Kommissionens formand beskikkes blandt de i stk. 2 og 3 nævnte personer.

Stk. 5. Ved udpegning af kommissionens medlemmer bør der så vidt muligt tilstræbes en ligelig fordeling af mænd og kvinder.

§ 3. Kommissionens møder er offentlige.

Stk. 2. Kommissionen kan foranstalte afholdelse af høringer og indkalde særligt sagkyndige personer.

Stk. 3. Kommissionens medlemmer kan ikke pålægges tavshedspligt med hensyn til oplysninger, de erhverver i forbindelse med kommissionens arbejde, bortset fra oplysninger, der vedrører enkeltpersoners forhold.

Stk. 4. Kommissionen fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 4. Kommissionen kan oprette et sekretariat.

§ 5. Udgifter i forbindelse med kommissionens arbejde afholdes af folketinget og optages på folketingets bidrag til de årlige finanslove.

§ 6. Kommissionen påbegynder sit arbejde 1. oktober 1985.

§ 7. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Socialdemokratiet foreslår, at der nedsættes en kommission om human-teknologiens nye muligheder. Det vil sige de etiske, tekniske og juridiske spørgsmål i forbindelse med anvendelse af moderne medicinsk teknologi.

Kommissionen skal bl.a. løbende oplyse om de undersøgelser, analyser og overvejelser, der indgår i drøftelserne, således at offentligheden har reel mulighed for at debattere og dermed medvirke til en bred offentlig debat. Det er derfor væsentligt, at kommissionen bl.a. ansætter en informationsmedarbejder til formidling af oplysninger og synspunkter.

Kommissionen skal endvidere belyse behovet for eventuelle lovgivningsinitiativer og retningslinjer for anvendelse af biomedicinske og bioteknologiske behandlingsformer og diagnostiske metoder samt eventuelle bivirkninger i forbindelse med forsøg og behandling, både på kort og på lang sigt.

Kommissionen skal også tage stilling til og fremkomme med forslag til den fremtidige anmeldelsespligt af forsøg og behandling, når det gælder mennesker og kønsceller, befrugtede æg og fostre.

Endvidere skal kommissionen fremkomme med forslag til information og oplysning til de berørte

personer, når det gælder oplysning om sandsynligheden af prøvers og diagnosers påvisning af arvelige lidelser, arvelige anlæg i menneskelige kønsceller, befrugtede menneskelige æg og fostre samt sandsynligheden for alvorlige defekter.

Kommissionen skal endvidere vurdere, om der er behov for retlig regulering af forholdene for børn og forældre i tilfælde, hvor andre end de personer, som skal have forældremyndighed over barnet, har stillet sig til rådighed som donør ved kunstig insemination, eller hvor en kvinde har påtaget sig at gennemføre et svangerskab for andre.

Kommissionen afholder åbne møder og afgiver delbetænkninger, som skal danne grundlag for almindelig oplysningsvirksomhed, offentlig debat og eventuel lovgivning.

Der skal sikres fuld åbenhed om kommissionens arbejde med henblik på den bredest mulige offentlige debat. Ingen af kommissionens medlemmer kan pålægges tavshedspligt om de sager, kommissionen behandler.

Kommissionen indleder sit arbejde den 1. oktober 1985. Arbejdet forventes afsluttet den 1. januar 1989.